

MISBRUIKT!

Jaarverslag 2021

In januari 2021 werd de stichting Misbruikt! opgericht met als overkoepelende wens dat seksueel misbruik stopt en er een betere kwaliteit van leven ontstaat voor mensen die seksueel misbruik hebben meegemaakt. De oprichters zijn overtuigd van de grote urgentie voor een dergelijke organisatie die de belangen gaat behartigen van een specifieke doelgroep, contacten organiseert of faciliteert tussen lotgenoten en iedereen voorziet van de beste informatie. De doelgroep werd bij oprichting als volgt gedefinieerd:

- zij die als kind slachtoffer zijn geworden van seksueel misbruik
- zij die als jongvolwassenen slachtoffer zijn geworden van seksueel misbruik in een afhankelijkheidsrelatie
- zij die verstandelijk of anderszins beperkt zijn en slachtoffer zijn geworden van seksueel misbruik

Inmiddels is het eerste bestaansjaar van Misbruikt! voltooid. Het beleidsplan bij oprichting was uitgebreid en de ambitie en voortvarendheid was mede ingegeven door de stimulerende reactie van een projectgroep van het Ministerie voor Veiligheid en Justitie en VWS. Bij presentatie van dit beleidsplan met de bijbehorende begroting bleek echter structurele financiering niet binnen de beleidskaders van de overheid en de korte termijn ambitie moest dan ook bijgesteld worden. Zie hieromtrent de paragraaf over de financiële middelen.

Organisatie

Er is bij de oprichting besloten om bij aanvang het organisatiekader zo professioneel mogelijk neer te zetten. Er is gekozen voor een governance model met een (raad van) bestuur en een raad van toezicht. Het bestuur was in 2021 in handen van Miranda Freriks, mede initiatiefneemster, ervaringsdeskundige en maakster van de documentaire "Niks aan de hand". Op diverse relevante terreinen werd zij bijgestaan door een raad van advies waarin de belangrijkste organisatorische en inhoudelijke competenties vertegenwoordigd zijn. De raad van toezicht bestond uit drie personen, te weten Corinne Dettmeijer-Vermeulen (voorzitter), Thérèse Bravenboer (mede initiatiefneemster, ervaringsdeskundige en therapeut) en Wouter Noordman (financiën). Het werk van de raad van toezicht kon in 2021 als participierend worden gekwalificeerd waarbij de leden in meer of mindere mate en op verschillende manieren bij activiteiten waren betrokken. Aan de ene kant wijst dit op een moderne uitwerking van het governance model, aan de andere kant is dit onvermijdelijk bij een nog kleine organisatie met beperkte menskracht. Leden van de raad van toezicht en de raad van advies werkten op vrijwillige basis en ontvingen in 2021 geen beloning of onkostenvergoeding. De bestuurder werkte eveneens op vrijwillige basis en kreeg daarnaast vanaf november 2021 een beperkt aantal uren betaald vanuit het budget voor de gesubsidieerde campagne "De stem van misbruik". Er waren in 2021 verder geen betaalde krachten aan het werk, alleen vrijwilligers.

De stichting verwierf in 2021 het ANBI keurmerk is daarmee gekenmerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling, zonder enig winstoogmerk.

Koers (beleid en strategie)

Bij oprichting bracht de stichting Misbruikt! een uitgebreid beleidsplan 2020 – 2023 uit met bijbehorende meerjarenbegroting. Dit oorspronkelijke beleidsplan is gepubliceerd op de website (www.misbruikt.nl).

Hoewel de doelstellingen in brede zin onvoldoende gerealiseerd konden worden door een gebrek aan financiële middelen is de stichting er wel degelijk in geslaagd een achterban te creëren en aandacht voor de problematiek van het seksueel misbruik te vragen.

In de loop van 2021 ontstond er veel aandacht voor het georganiseerd sadistisch misbruik in criminele netwerken vooral door het instellen door de overheid van de commissie Hendriks (zie ook verder in dit verslag) en alle discussies daaromtrent. Omdat de stichting Misbruikt! inmiddels een werkgroep (“Spotlight”) van lotgenoten, slachtoffers / overlevers van dit type seksueel misbruik herbergde werden de activiteiten in sterke mate deze richting ingestuurd. Het werd in de loop van 2021 meer en meer een overheersend aandachtsgebied voor de nog kleine organisatie vanwege de hoge maatschappelijke en politieke prioriteit van het thema. Niettemin zorgde het project “De stem” ervoor dat ook de bredere doelstelling de aandacht kreeg die het verdient.

De koers van de stichting Misbruikt! kenmerkte zich derhalve enerzijds op het gestaag ontwikkelen van een algemene achterban en anderzijds het vol inzetten op het thema georganiseerd misbruik.

Faciliteiten

De stichting Misbruikt! opereerde in 2021 niet vanuit een centrale kantoorlocatie, maar vanuit huis. In deze begin- en opbouwfase werkte dit goed en kon dit tot lage materiële kosten leiden.

Vanaf februari was de website www.misbruikt.nl in de lucht met behulp van een vrijwillige webbouwer. De website werd in 2021 gaandeweg doorontwikkeld. Enkele ervaringsdeskundigen hebben de bereidheid getoond om herkenbaar een belangrijke bijdrage aan de website te leveren. We zijn hen zeer erkentelijk voor hun moedige bijdrage.

Activiteiten

In 2021 waren de werkzaamheden van de stichting in te delen in structurele (permanente) activiteiten, tijdgebonden projecten en verwerving van financiële middelen.

Structurele activiteiten

De bestuurder had als belangrijke taak de stichting Misbruikt! (qua noodzaak en doelstellingen) in het gehele maatschappelijke veld onder de aandacht te brengen. Deze taak strekte zich uit tot relevante maatschappelijke organisaties, mogelijke samenwerkingspartners, de overheid en de daaraan verbonden instituten, de politiek (kamerleden) en natuurlijk ook slachtoffers /overlevers van seksueel misbruik. Dit leidde tot een snel toenemende naamsbekendheid en het zijn van een relevante gesprekspartner bij diverse activiteiten en overleggen. Ook leidde

dit er toe dan de stichting Misbruikt! in november lid kon worden van MIND, organisatie ter bevordering van de psychische gezondheid in Nederland.

Projecten

- **Overname bestaande initiatieven / organisaties:** In april werd de werkgroep Spotlight, van slachtoffers van georganiseerd seksueel misbruik, op hun verzoek, een onderdeel binnen Misbruikt!. In de periode september tot december is de stichting Revief opgeheven als zelfstandige rechtspersoon en werd als werkgroep onder dezelfde naam onderdeel van Misbruikt!. Revief is een organisatie die het lotgenotencontact voor slachtoffers / overlevende van seksueel misbruik.
- **Project "De stem":** Dit project werd gefinancierd door Fonds Slachtofferhulp met de bedoeling een achterban te creëren waar vanuit de ervaringen en belangen van slachtoffers / overlevende en andere betrokkenen meer invloed kunnen krijgen. Centraal stond een campagne waarbij gevraagd werd een manifest te ondertekenen. Dit leidde tot veel reacties en een achterban van circa 3000 personen. Deze campagne werd voorbereid van mei tot november en feitelijk uitgevoerd in december. De follow up vindt in de eerste helft van 2022 plaats.
- **Samenwerking met commissie Hendriks:** Deze commissie is door de overheid ingesteld om te onderzoeken hoe de aard en de omvang van georganiseerd (ritueel, satanisch) misbruik in netwerken onderzocht moet worden. De Kamer heeft hierdoor middel van een unaniem aangenomen motie het startsein voor gegeven. De wijze van totstandkoming van de commissie heeft tot veel controverse geleid, maar de stichting Misbruikt! heeft besloten mee te werken door vanuit de achterban ervaringen van slachtoffers / overlevende in te brengen en bovendien ook via de bestuurder kritisch met het werk van de commissie mee te denken. Dit is ingegeven door de urgentie en belangrijkheid van het probleem van het georganiseerd misbruik. Naar verwachting zal het rapport met aanbevelingen na de zomer van 2022 verschijnen.
- **Trainingen:** Voor de gemeente Ede zijn, in samenwerking met het Centrum Seksueel Geweld trainingen gegeven. Ook werkte de bestuurder mee aan enkele webinars voor zowel professionals als voor slachtoffers / overlevende.

Verwerving financiële middelen

Het verkrijgen van structurele financiering van een organisatie ter belangenbehartiging voor en door slachtoffers / overlevende van seksueel misbruik, op basis van hun ervaringsdeskundigheid is een bijzonder moeilijke opdracht gebleken. De kennelijke beleidskaders van zowel overheid (in brede zin) als van diverse fondsen richten zich op het ondersteunen van eigen speerpunten via projecten. Het thema seksueel misbruik past veelal niet in de geformuleerde speerpunten. Het gegeven dat er voor het kunnen ontplooiën van een activiteitenpakket een basisorganisatie nodig is die (hoe kosteneffectief ook) een begroting dekkend moet hebben wordt nauwelijks erkend en gehonoreerd. Dit maakt het zoeken naar bronnen voor structurele financiering tot een inspannende en tijdrovende aangelegenheid. Grotere projectorganisaties zijn in staat om de structurele kosten vanuit de projectinkomsten te financieren, maar een beginnende organisatie als de stichting Misbruikt! had in 2021 nog maar een

beperkte projectomzet en daarom te weinig dekking voor de kosten van een bescheiden, maar professionele, basisstructuur. Dit leidde gaandeweg 2021 tot een aanpassing van de begroting uit het beleidsplan 2020- 2023 tot het niveau van een zeer minimale structurele organisatie waarin vooral op vrijwillige basis werd gewerkt. De activiteiten van het bestuur, de raad van toezicht en de raad van advies waren er dan ook nadrukkelijk op gericht hier aandacht en ondersteuning voor te vragen. Uit het maatschappelijk veld en vanuit slachtoffers / overlevers bleek immers duidelijk dat de oprichting van de stichting Misbruikt! als professionele organisatie een zeer welkom initiatief is en het invullen van deze maatschappelijke lacune verdient meer financiële steun. Stichting Misbruikt! is de Fondsen die vertrouwen hadden en ons hebben gesteund in 2021 heel erg dankbaar. Dankzij hen hebben wij toch een fantastische start kunnen maken. Zij worden bedankt en vernoemd op onze website.

Financiële verantwoording

In het eerste jaar ontving de stichting Misbruikt! € 39.000 van enkele fondsen en tevens een deel individuele donaties. Het totaal aan baten betrof € 42.536. Er werd € 20.149 uitgegeven aan activiteiten ter realisatie van de doelstelling. De organisatiekosten bedroegen € 6.239. Al met al bedroeg het vermogen eind 2021 € 16.107. Hiervan is € 15.000 in de balans opgenomen als bestemmingsreserve.

Grootste uitdaging voor de stichting was en is het vinden van structurele gelden voor de vaste kosten van de organisatie als zodanig. Donaties van fondsen zijn nagenoeg altijd project-gerelateerd.

Conclusie

Het eerste jaar van de stichting Misbruikt! heeft een aantal belangrijke activiteiten en tevens naamsbekendheid opgeleverd. Zo is er een achterban van circa 3000 personen, vooral slachtoffers / overlevenden bewerkstelligd. Helaas is het niet gelukt om de aanzet tot de aanvankelijke, ambitieuze doelstelling, conform het beleidsplan bij oprichting, te verwezenlijken. De ontbrekende begrotingsdekking is hiervan de belangrijkste oorzaak. Het zoeken naar financiële middelen voor de structurele organisatie is een grote uitdaging. Met de beschikbare middelen over 2021 heeft de stichting Misbruikt! niettemin veel bereikt. Dit op basis van voornamelijk vrijwillige inzet.

Het thema van georganiseerd seksueel misbruik in netwerken diende zich in 2021 zeer prominent aan, o.a. omdat de overheid de commissie Hendriks in het leven riep om aard en omvang ervan te (laten) onderzoeken. Gezien het belang en de gruwelijkheid van dit soort misbruik kreeg het veel prioriteit vanuit Misbruikt! in het overleg met ervaringsdeskundigen, het professionele werkveld en genoemde commissie Hendriks. De ervaringen en ontwikkelingen in 2021 vragen hierdoor om een herijking van beleid en strategie voor de komende jaren.

